

Na podlagi prvega odstavka 13. člena Zakona o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11 – ORZVKD39, 90/12, 111/13, 32/16 in 21/18 – ZNOrg) Vlada Republike Slovenije izdaja

ODLOK

o razglasitvi Spominskega parka Manevske strukture narodne zaščite v Kočevski Reki
za kulturni spomenik državnega pomena

1. člen

(1) Za ohranitev avtentičnosti celote, povečanje prepoznavnosti in zagotovitev primerne javne kulturne rabe se enota dediščine Kočevska Reka – Spominski park Manevske strukture narodne zaščite (EŠD 30482) razglasi za kulturni spomenik državnega pomena (v nadaljnjem besedilu: spomenik).

(2) Spomenik iz prejšnjega odstavka ima izjemen memorialni pomen za Republiko Slovenijo kot pomembna zgodovinska lokacija.

(3) Spomenik iz prvega odstavka tega člena je kulturni spomenik z zgodovinskimi vrednotami.

2. člen

(1) Vrednote, ki utemeljujejo razglasitev za spomenik državnega pomena, so:

- spominski park obeležuje avtentično lokacijo še ohranjenega kraja postroja, na kateri se je tik pred plebiscitom 17. decembra 1990 postrojila Manevska struktura narodne zaščite (v nadaljnjem besedilu: MSNZ), kar velja za prvi postroj Slovenske vojske v samostojni Sloveniji;
- čeprav materialna substanca in fizična pojavnost spominskega parka ne izpričujeta v celoti stanja na dan postroja leta 1990, ampak sta v veliki meri posledica ureditve spominskega parka ob petnajsti obletnici postroja MSNZ, gre za urejen spominski park z vsemi ustreznimi oblikovnimi prvinami, s katerimi so označeni pomen in vrednote tega dogodka;
- spominski park na simboličen način obeležuje pomembno zgodovinsko dejstvo, označuje spomin na dogodek, ki je imel za zgodovino samostojne Slovenije pomembno vlogo v procesih osamosvajanja naše države in zato nosi močan simbolni pomen;
- namen MSNZ je bil doseči konkretno bojno pripravljenost v določenem zgodovinskem kontekstu, to je v procesu osamosvojitve, ki je bila v tej fazi povsem negotova in brez pravih zagotovil, da bo sploh uspela. Zato je bila ta postrojitev v tako negotovem času moralna opora in tudi nazoren prikaz realne sile pod vodstvom novonastajajoče oblasti. Vse to sam dogodek, kateremu je posvečen park, postavlja v novo luč in označuje pomembno vrednoto osamosvojitvenih procesov naše države;
- spominski park je zasnoval znan slovenski arhitekt Janez Lajovic s preprostimi, a premišljenimi oblikovnimi elementi, ki odražajo tedanje razmere in namen prostora, pri

- čemer zadržano oblikovanje in izbor materialov v celoti odražata zgodovinski značaj dogodka;
- umestitev spominskega parka v širši prostor naselja Kočevska Reka ne posega v razmerja obstoječega stavbnega fonda in nepozidanega prostora, zato jo lahko označimo kot rešitev, ki upošteva danosti prostora, kar je v slovenski arhitekturno-oblikovalski ustvarjalnosti redek pojav;
 - smiselno omejena raba prostora za vsakoletno državno proslavo in druge dogodke kot obeležje pomembnega dogodka v slovenski osamosvojitveni zgodovini in vključenost postavitve obeležij so na simbolni ravni gradniki kolektivnega spomina o nastanku Slovenske vojske ter informacija za razumevanje določenega obdobja v slovenski zgodovini.

(2) Varovane sestavine spomenika so:

- območje z vsemi grajenimi sestavinami, potmi, talna zasnova ter razmerja med grajenimi in nepozidanimi površinami,
- vsi oblikovani elementi,
- sedanja namembnost prostora kot kraj spomina, zlasti severni del kot prostor za prireditve in postroj ter spominski del parka z vsemi oblikovanimi elementi oziroma obeležji,
- pogledi na varovano območje iz vseh smeri.

3. člen

(1) Spomenik obsega nepremičnine: parcele št. 14 (del), 15 (del), 18/3 (del), 3228/1 (del), 3228/13, 3228/6, 3228/7, 3228/8 (del), 824/2 (del), 824/3, 824/4 (del), 830/15, 8303, 8305, 8306 (del), 831/1, 831/3, 831/4, 832/3, 833/3, 834/3, vse k. o. 1590 Kočevska Reka.

(2) Meja spomenika je določena na digitalnem katastrskem načrtu (datoteka z dne 27. marca 2022; izvorno merilo 1 : 2880) in vrisana na temeljnem topografskem načrtu v merilu 1 : 5000.

(3) Izvirnika načrtov iz prejšnjega odstavka hranita ministrstvo, pristojno za kulturno dediščino, in Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije (v nadaljnjem besedilu: zavod).

4. člen

Za spomenik velja naslednji varstveni režim:

- prepovedano je odkopavati, nasipavati ali drugače posegati v teren in v grajene strukture ter oblikovane elemente spominskega parka;
- prepovedano je graditi vse vrste objektov, vključno z infrastrukturnimi in komunalnimi vodi, razen če gre za obnovo obstoječih;
- prepovedano je odstranjevati izvirne sestavine in druge prvine, ki so del spomenika;
- prepovedano je postavljati reklamne table in druge napise, če niso povezani s prezentacijo spomenika;
- zemljišče se ohranja v obstoječem stanju;
- ohranjata se dosednji način gospodarjenja in raba zemljišč;
- prepovedana je uporaba za namene, ki niso v skladu s simbolnim in spominskim pomenom ter znanstveno, kulturno in didaktično vsebino spomenika;
- preprečuje se zaraščanja, obvezna je redna košnja;
- vzdržuje se sedanji koncept prezentacije ali po pridobitvi kulturnovarstvenega soglasja njegovo izboljšanje v materialih, tehnikah in zasnovi;
- možne so postavitve novih ali nadomeščanje že dotrajanih informativnih in usmerjevalnih tabel v skladu z namenom spomenika.

5. člen

Lastnik, posestnik in upravljavalec spomenika morajo v sorazmerju s svojimi zmožnostmi omogočiti javnosti predstavljanje in brezplačno dostopnost spomenika. Javni dostop ne sme ogrožati varovanih sestavin spomenika.

6. člen

Za vse posege v spomenik je treba predhodno izpolniti kulturnovarstvene pogoje in pridobiti kulturnovarstveno soglasje zavoda, razen če zakon ne določa drugače.

7. člen

(1) Spomenik se označi s predpisano oznako skladno s predpisom, ki ureja označevanje kulturnih spomenikov, tako da ta ne krni zgodovinske podobe ali posameznih delov spomenika.

(2) Število in mikrolokacijo oznak določita v soglasju zavod in lastnik ali upravljavalec.

8. člen

Izvajanje tega odloka nadzira inšpektorat, pristojen za kulturno dediščino.

9. člen

V skladu s tretjim odstavkom 13. člena Zakona o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11 – ORZVKD39, 90/12, 111/13, 32/16 in 21/18 – ZNOrg) se v zemljiški knjigi po uradni dolžnosti zaznamuje status kulturnega spomenika na nepremičninah, navedenih v prvem odstavku 3. člena tega odloka.

KONČNA DOLOČBA

10. člen

Ta odlok začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 00704-172/2022

Ljubljana, dne 21. aprila 2022

EVA 2022-3340-0015

Vlada Republike Slovenije
Janez Janša
predsednik